

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Білостоцький технологічний університет (Польща)

Університет прикладних наук (Литва)

Відземський університет прикладних наук (Латвія)

Університет «Aurel Vlaicu» в м. Арад (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів

Донецький національний університет імені Василя Стуса
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Луцький національний технічний університет

Одеський національний економічний університет

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали VII Міжнародної науково-практичної
конференції**

27 листопада 2025 р.

Полтава
2025

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СТРАТЕГІЧНО ВАЖЛИВИХ ПІДПРИЄМСТВ НАФТОГАЗОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Нафтогазовий комплекс України відіграє ключову роль у формуванні енергетичної та економічної безпеки держави, забезпечуючи стратегічно важливі потреби національної економіки. В умовах тривалої економічної нестабільності, посилення зовнішніх та внутрішніх викликів, підвищених ризиків на енергетичних ринках та трансформації глобальних ланцюгів постачання особливої актуальності набуває проблема забезпечення належного рівня фінансової безпеки підприємств нафтогазового комплексу.

Фінансова безпека стратегічно важливих підприємств визначає їхню здатність протистояти фінансовим загрозам, ефективно управляти ресурсами, підтримувати безперервність виробничо-технологічних процесів та забезпечувати стійкість функціонування енергетичного сектору в цілому. У сучасних умовах загострення макроекономічних дисбалансів, зростання собівартості енергоресурсів, коливань цін на енергетичних ринках та обмеженого доступу до інвестиційних ресурсів особливо важливим є формування науково обґрунтованих підходів до оцінювання та підвищення рівня фінансової безпеки таких підприємств. Необхідність посилення фінансової стійкості підприємств нафтогазового комплексу визначає потребу у поглибленому дослідженні чинників, індикаторів та механізмів забезпечення їх фінансової безпеки, що є важливим елементом економічної політики держави в контексті посилення енергетичної та національної безпеки України [1, 2].

Фінансова безпека стратегічно важливих підприємств нафтогазового комплексу є багатовимірною категорією, що охоплює здатність суб'єктів господарювання забезпечувати стійкий фінансовий стан, протистояти зовнішнім і внутрішнім загрозам та підтримувати необхідний рівень фінансової гнучкості в умовах турбулентності економічного середовища. У сучасних умовах ключовими детермінантами формування їх фінансової безпеки виступають доступність фінансових ресурсів, ефективність управління витратами, стійкість грошових потоків, інвестиційна спроможність та рівень диверсифікації фінансових ризиків.

Підприємства нафтогазового сектору перебувають під впливом значної кількості ризиків, серед яких вагоме місце займають коливання світових цін на енергоресурси, зміна податково-бюджетних умов, обмеженість капітальних інвестицій, високий рівень зношеності основних фондів, а також зростання логістичних витрат та ускладнення виробничо-технологічних процесів [3]. Економічна нестабільність підсилює вплив зазначених загроз, що зумовлює необхідність розроблення ефективних механізмів прогнозування, оцінювання та нейтралізації фінансових ризиків.

Аналіз наукової літератури та досвіду провідних міжнародних компаній свідчить, що комплексний підхід до управління фінансами ґрунтується на чіткому стратегічному плануванні. Використання ефективних стратегічних моделей дозволяє підприємствам адаптуватися до зовнішніх та внутрішніх факторів невизначеності та знизити рівень фінансових ризиків.

Формування стратегії підвищення рівня фінансової безпеки повинно базуватися на поетапному підході, що включає глибокий аналіз як зовнішнього, так і внутрішнього середовища, чітке формулювання місії і стратегічних цілей, розробку практичних заходів і формування детального плану впровадження. На рисунку 1 наведено етапи формування стратегії зміцнення фінансової безпеки підприємств нафтогазового комплексу.

Рис. 1. Етапи формування стратегії підвищення рівня фінансової безпеки підприємств стратегічно важливих підприємств нафтогазового комплексу України

Фінансова безпека стратегічно важливих підприємств нафтогазового комплексу є ключовим чинником стабільності енергетичного сектору та стійкості національної економіки. Умови економічної нестабільності підсилюють вплив фінансових ризиків. Запровадження ефективних механізмів управління фінансовими ресурсами, диверсифікація джерел фінансування та модернізація інструментів фінансового контролю забезпечать підвищення рівня їх фінансової безпеки.

Література

1. Онищенко С.В., Глушко А.Д. Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової безпеки підприємств у сучасних умовах. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2023. № 7–8 (308–309). С. 135–154.
2. Глушко А.Д., Маслій О.А. Вплив інформаційної політики на рівень фінансової безпеки України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2022. № 46. С. 39-46.
3. Онищенко С., Маслій О., Дрібна А. Оцінювання фінансово-економічної безпеки підприємства критичної інфраструктури. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 6. Том 1. С. 249–258.